

Notat til Energi- og miljøkomiteen. Fra Norsk Teknologi, en landsforening i NHO

Åpen høring 7. november 2013

Vi takker for muligheten til å gi kommentarer til forslag for Statsbudsjettet 2014.

Vi ønsker å ta opp 3 saker:

1. Skattefradrag for ENØK-investeringer i hjemmet

I samarbeidsavtalen mellom de fire borgerlige partiene og i regjeringserklæringen fra Høyre og Frp slås det fast at partiene vil innføre et skattefradrag for ENØK-investeringer i hjemmet. Vi er svært fornøyd med dette.

Å vri skatter som gjør det billigere å velge miljøvennlige løsninger og dyrere å sløse, har bred oppslutning i næringen, miljøbevegelsen og deler av fagbevegelsen. Skattefradrag for ENØK vil utløse mer av det store potensialet for energieffektivisering i eksisterende boliger og boligselskaper. En skattefradragsordning vil supplere Enovas programmer, som primært dekker yrkesbygg og nybygg med svært høye energiambisjoner.

Vi ber Stortinget innføre skattefradrag for ENØK fra 1.1.2014, altså gjeldende for ligningsåret 2014. Da har man god nok tid til å implementere ordningen i praksis.

Skattefradraget for ENØK bør ligge på 30 % av dokumenterte kostnader til arbeid, utstyr og materiale. Skattefradraget bør begrenses oppad til kr 100 000 per husholdning per år. Vi mener det vil være mest hensiktsmessig å innføre en modell som gjør at refusjon oppnås ved rapportering på forbrukerens selvangivelse. Det vil ikke medføre behov for tidkrevende tilpasning av skattesystem, -rutiner og -prosesser.

For å nå frem til forbrukerne er det avgjørende at ordningen er tilstrekkelig enkel og inneholder et bredt spekter av forhåndsgodkjente tiltak. Da sikres valgfrihet for forbrukerne, samt konkurranse- og teknologinøytralitet i markedet. Forhåndsgodkjente tiltak må tilfredsstillende noen minstekrav for teknisk ytelse og kompetansekrav til utførende. Det er likevel viktig at minstekrav ikke gir byråkratisering og virker ekskluderende.

I ordningen bør forbrukeren gis ansvar for å bestille oppdrag fra foretak med kompetent arbeidskraft. Forbruker oppbevarer faktura og dokumentasjon, og oppgir opplysninger ved selvangivelsen. Utførende entreprenør får ansvar for at tiltaket utføres iht. minstekrav og å lage nødvendig dokumentasjon til kunden.

NVE og/eller Enova involveres for å utvikle en ferdig tiltaksliste. Ved å ta utgangspunkt i eksisterende ordninger (Enøketaten i Oslo kommune) er mye allerede klart. Energieffektivisering i eksisterende boliger er mer enn energi- og klimapolitikk, det er viktig næringspolitikk. Skattefradrag for ENØK vil utvikle fremtidsrettet kompetanse, bedre teknologiske løsninger og gi grunnlag for nye, grønne arbeidsplasser.

2. Revisjon av Enovas mandat

Vi er svært fornøyd med at man både i samarbeidsavtalen mellom de fire borgerlige partiene og i regjeringserklæringen fra Høyre og Frp, så klart signaliserer at man ønsker å forsterke klimaforliket i Stortinget. Videre er vi positive til at Regjeringen vil fremme en sak om et ambisiøst og kvantifiserbart nasjonalt mål for energieffektivisering.

Enova fikk i fjor sommer et nytt fire års mandat – om lag en uke etter klimaforliket i Stortinget. Vi kan vanskelig se at Enovas nye avtale evnet å fange opp Klimaforlikets viktigste konklusjoner på området

energieffektivisering. Videre sier avtalen ingenting om et eget nasjonalt mål for energieffektivisering, og så langt har Norge, som det eneste landet innenfor EØS, ikke en egen nasjonal handlingsplan for energieffektivisering.

Videre mener vi at Enova-avtalen er for nølende til utfasing av fossilt brensel i fjernvarme, og man legger barrierer for bruk av elektrisitet som spisslast i fjernvarme til fordel for olje eller gass. Dessverre er det også slik at man ikke vil motta støtte til utfasing av oljefyr, med mindre man samtidig tilrettelegger for bruk av bioenergi eller fjernvarme.

Enova-avtalen erkjenner dessverre ikke elektrisiteten som en viktig fornybar ressurs, samt markedets evne til å maksimere denne ressursens nytteverdi. Utsiktene til et stadig voksende nasjonalt overskudd av fornybar elektrisitet, samt et stadig mer robust nasjonalt strømnnett, tilsier at elektrisitet vil være løsningen på – og ikke årsaken til - energi- og klimautfordringene. Dessverre reflekterer ikke Enovas mandat og virksomhet denne virkelighetsforståelsen, ettersom store ressurser benyttes til å konvertere forbruk av elektrisitet til andre alternativer, fremfor rene energieffektiviseringstiltak og elektrifisering av fossilt energibruk.

Vi vil derfor be Stortinget vurdere en snarlig revisjon av Enova-avtalen slik at den samsvarer med Stortingets klimaforlik, at den er mer i tråd med samarbeidsavtalen mellom de fire borgerlige partiene, samt regjeringserklæringen. I klartekst innebærer dette tydeligere rammer for Enovas virksomhet i form av støtte til mer energieffektiv energibruk og utfasing av fossilt brensel.

3. Energimerkeordningen og fjernvarme

Norsk Teknologi er tilfreds med at Høyre og Fremskrittspartiet i sin regjeringserklæring har lagt til grunn følgende:

«Endre energimerkeordningen slik at den optimaliserte energiforvaltningen i alle nybygg og større ombygninger er basert på krav til levert energi.»

Dette vil innebære at man tar utgangspunkt i dagens beregningsmetodikk, men at man korrigerer for de tekniske anleggenes reelle virkningsgrad og evne til å styre energibruken etter tid, temperatur og tilstedeværelse. Det vil øke informasjonsverdien for forbrukerne ettersom beregnet energibruk vil være mer i tråd med faktisk forbruk.

Dette er også en videreutvikling av ordningen som er helt i tråd med Stortingets behandling av energimerkeordningen (Innst. O. nr. 52 (2008 – 2009)), som med all tydelighet la til grunn at energimerket skal fastsettes på en objektiv og faglig beregning av systemgrensen levert energi. Den forrige regjeringen foreslo imidlertid like før den gikk av å endre energimerkeordningen, slik at det skulle bli lettere for fjernvarme å oppnå energimerke A. Dette vil i så tilfelle innebære at man går bort fra dagens objektive beregningsmetodikk, som er forankret i en norsk standard, og gjør energimerket til et rent energipolitisk merke. En slik endring vil dessuten være et klart brudd på regjeringserklæringens formulering som tilsier en videreføring av levert energi som systemgrense for beregning av energimerket. Energimerkeordningen har i dag til hensikt å synliggjøre bygningers energimessige yteevne, slik at brukere av bygget kan foreta opplyste valg i tråd med egne preferanser.

En politisk favorisering av fjernvarme, av en enkelt teknologi, vil derfor svekke markedets forståelse, tillit og oppslutning om ordningen.

Det er viktig å understreke at det i dag er fullt mulig å få energimerke A i bygg med fjernvarme. Faktisk er det like enkelt eller til og med enklere å få energimerke A i bygg med fjernvarme enn i bygg med ved, pellets, elektrokjel eller gass. Vi vil derfor be om at stortinget avviser den forrige regjeringens forslag om å favorisere fjernvarme i energimerkeordningen.